

АНАЛІЗ ПОРТФЕЛЯ ТА ПРОГНОЗУВАННЯ ПРИБУТКОВОСТІ ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ

Воронцова Олександра Володимирівна

здобувачка вищої освіти економічного факультету
Національний університет «Острозька академія», Україна

Кривицька Ольга Романівна

д-р. екон. наук, професор
Національний університет «Острозька академія», Україна

Анотація. *Галузь телекомунікацій відіграє ключову роль у розвитку сучасної економіки, забезпечуючи глобальну взаємодію та обмін інформацією. Однак швидке впровадження новітніх технологій, зокрема 5G, жорстка конкуренція та змінні споживчі уподобання створюють виклики для управління прибутковістю телекомунікаційних компаній. З метою забезпечення стабільного розвитку галузі актуальним є дослідження дохідного портфеля та моделювання прибутку з урахуванням ринкових змін і технологічних трендів.*

Мета дослідження. Метою роботи є проведення портфельного аналізу прибутковості галузі телекомунікацій України та прогнозування доходів окремих сегментів за допомогою моделі Хольта для оптимізації стратегічних рішень.

Методологія дослідження. Дослідження базується на використанні портфельного аналізу з застосуванням матриці Бостонської консалтингової групи (БКГ) для класифікації джерел прибутку та моделі Хольта для прогнозування фінансових показників. Дані взяті з офіційної статистики України та фінансових звітів провідних операторів мобільного та фіксованого зв'язку.

Результати дослідження. Основні джерела прибутку включають:

- *Фіксований телефонний зв'язок* – демонструє низьку частку та тенденцію до скорочення.
- *Мобільний зв'язок* – стабільне джерело прибутку з часткою понад 63%.
- *Фіксований доступ до мережі Інтернет* – має помірне зростання.
- *Послуги з надання інфраструктури* – забезпечують стабільність прибутку в корпоративному сегменті.

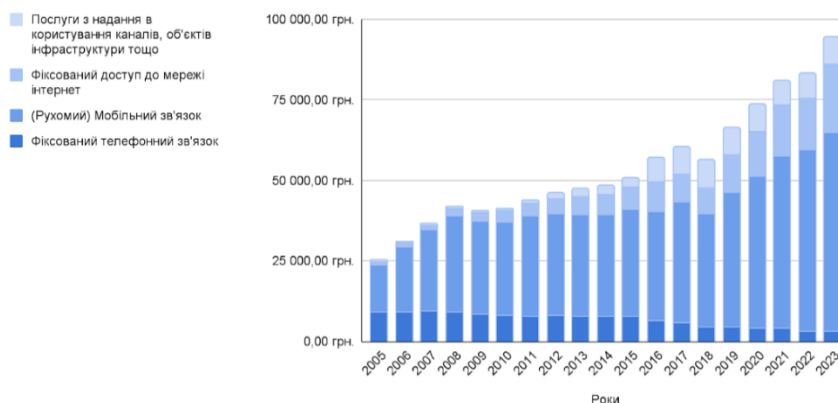

Рис. 1. Прибуток галузі телекомунікацій в розрізі кожного сегмента протягом 2005-2023 років

Результати портфельного аналізу. За матрицею БКГ:

– "Зірки" – мобільний зв'язок, що потребує інвестицій у розвиток мереж 4G/5G.

– "Дійна корова" – фіксований доступ до Інтернету, що генерує стабільний дохід.

– "Знаки питання" – послуги інфраструктури з потенціалом зростання.

– "Собаки" – фіксований телефонний зв'язок, де рекомендовано скорочення витрат.

Моделювання прибутку. Для прогнозування застосовано модель Хольта. Результати показали ефективність моделювання для фіксованого зв'язку та доступу до Інтернету (MAPE < 9%). Прогноз на 2024–2026 роки свідчить про поступове зростання загального прибутку галузі, незважаючи на зниження частки фіксованого зв'язку.

Таблиця 1

Прогнозні значення прибутку галузі телекомунікацій в Україні на наступні 3 роки

Роки	Фіксований телефонний зв'язок	Мобільний зв'язок	Фіксований доступ до мережі інтернет	Послуги з надання в користування каналів, об'єктів інфраструктури тощо	Усього прибуток галузі
2024	3083.36	67672.37	26913.04	9391.13	107059.9
2025	3122.932	66563.33	25851.85	9218.102	104756.214
2026	3171.358	65206.17	24553.25	9006.362	101937.14

[авторська розробка]

Висновки та рекомендації

Проведений портфельний аналіз і прогнозування прибутку телекомунікаційної галузі України дозволили визначити стратегічні напрями розвитку. Основним драйвером доходів залишається мобільний зв'язок, що вимагає подальших інвестицій у модернізацію мережі й впровадження інноваційних послуг. Рекомендується також розвивати інфраструктурні сервіси для корпоративного сегмента та оптимізувати витрати на малоприбуткові напрями.

Список використаних джерел:

1. Старинець О. АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ НА РИНКУ ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙНИХ ПОСЛУГ УКРАЇНИ. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. 2017. вип. 27. С. 57–60.
2. Кравченко В. Портфельний аналіз. *LivingFo*.. 10.05.2022. URL: <https://livingfo.com/portfelnyj-analiz/>.
3. Кількість діючих суб'єктів господарювання. *Дія*. URL: <https://data.gov.ua/>.
4. Луценко. Баланс між розвитком та викликами: телеком-індустрія під час війни.. *The Page*. URL: <https://thepage.ua>.
5. Звіти комісії НКРЗІ. URL: <https://nkrzi.gov.ua/>.